

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. LIEPOS 8 D. NUTARIMO
NR. 750 „DĖL ATEITIES EKONOMIKOS DNR PLANO VEIKSMŲ IR PROJEKTŲ
ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-20-1479) (20-11725)**

2020-09-01 Nr.NV-2384

Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Projektas, pateiktas svarstyti Vyriausybei, nebuvo derintas teisės aktų nustatyta tvarka su suinteresuotomis institucijomis (pvz., ministerijomis), teikime Vyriausybei nurodant to priežastį – Vyriausybės įstatymo 38 straipsnio 2 dalį. Pažymėtina, kad įvertinus Projekte daromus pakeitimus, siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos nepatenka į nurodytame Vyriausybės įstatymo straipsnyje apibrėžtų sąlygų (nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio) išimtis, kadangi, kaip minėta, tiesiogiai tokio įvykio teisinio režimo nenustato.

Tuo labiau, kad Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 94 straipsnio 2 punktą, ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Vyriausybė, leisdama teisės aktus, turi laikytis galiojančių įstatymų (2001 m. gruodžio 18 d., 2007 m. rugpjūčio 13 d., 2015 m. birželio 16 d. nutarimai), taigi ir tų, kuriuose nustatyta teisės aktų priėmimo tvarka. Ji turi laikytis įstatymų nustatytos Vyriausybės nutarimų parengimo, įvertinimo, derinimo, svarstymo, balsavimo dėl jų tvarkos (2007 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas). Pažymėtina, kad Vyriausybės pareiga laikytis įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos ne tiktai gali, bet ir turi būti traktuojama kaip konstitucinė pareiga. Priimant teisės aktus negalima ignoruoti nė vieno įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos etapo ar taisyklės; būtinybė teisės aktus priimti nuosekliai laikantis įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos kyla iš Konstitucijos.

Atsižvelgiant į nurodytą Konstitucinio Teismo praktiką, ir vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 38 straipsnio 2 dalimi, Projektas prieš teikiant Vyriausybei turėjo būti derintas Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka. Papildomai pažymėtina, kad neformalus derinimas

(ir ne su visomis suinteresuotomis institucijomis), t. y., nesilaikant Vyriausybės darbo reglamento nustatytos tvarkos, kurio metu buvo pateiktos pastabos, kurios nėra paviešintos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), ir tai nėra pastabas teikusių asmenų institucijų išvados, negali sukurti tokios situacijos, kaip, kad nurodyta teikime Vyriausybei, kad šios pastabos yra suderintos su suinteresuotomis institucijomis Vyriausybės darbo reglamente nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, Projektas turėtų būti pateiktas derinti Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka ir tik tada įvertinus suinteresuotų institucijų pastabas pateiktas Vyriausybei.

2. Atsižvelgdami į tai, kad Projektas po derinimo su suinteresuotomis institucijomis gali pasikeisti iš esmės ir nevertindami Projekte dėstomų Aprašo priedų turinio esmės teikiame tik šias pastabas ir pasiūlymus:

1) Projektu keičiamame Ateities ekonomikos DNR plano veiksmų ir projektų įgyvendinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) vadovaujamasi Strateginio valdymo įstatymo principais (Aprašo 2 punktas) ir vartojamos šio įstatymo sąvokos (Aprašo 3.7 papunktis), tačiau atkreiptinas dėmesys, kad šis įstatymas įsigalios tik 2021 m. sausio 1 d. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad poįstatyminis teisės aktas, skirtas įstatymui realizuoti, negali įsigalioti anksčiau, negu įsigalioja pats įstatymas, kad tokiu poįstatyminiu teisės aktu negalima įgyvendinti dar neįsigaliojusio įstatymo normų (Konstitucinio Teismo 1997 m. gegužės 29 d. nutarimas).

2) Projekto 3 punkte Aprašas papildomas 8.16 papunkčiu, kuriame siūloma nustatyti, kad ministerijos užtikrina, kad Investicijų komiteto veiksmo įgyvendinimo koncepcijai nustatytos privalomos sąlygos (jei taikoma) būtų nurodytos sutartyje ir įvykdytos per Investicijų komiteto nurodytą terminą. Tačiau neaišku, apie kokias privalomas sąlygas kalbama, kada jos nustatomos, kada taikomos ir pan. Taigi, siekiant įgyvendinti teisinio aiškumo principą, įtvirtintą Teisėkūros pagrindų įstatyme, manome, kad nustatant naują funkciją, turėtų būti aiškus ir jos įgyvendinimo mechanizmas. Be to, įvertinus jau galiojančias Aprašo 20, 21 punktų ir kitas nuostatas, darytina išvada, kad Investicijų komitetui suteikti įgaliojimai priiminėti privalomus sprendimus, o tai prieštarauja Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 3 daliai, kurioje nustatyta, kad individualius administracinius aktus turi teisę priimti viešojo administravimo subjektai, turėdami šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus. Investicijų komitetas galėtų priimti tik patariamojo (neprivalomo) pobūdžio sprendimus. Šiuo aspektu Projektą (kartu įvertinant ir galiojančias normas, kuriose nustatytos ir kitų valstybės institucijų funkcijos) turėtų įvertinti Vidaus reikalų ministerija.

3) Projekto 4 punkte keičiamo Aprašo 9.2 papunktyje turėtų būti nurodyta, kokia (su kuo susijusi) informacija gali būti gauta Apraše nustatytoms funkcijoms atlikti. Pastaba taikytina ir kitiems nekeičiamiems analogiškiems Aprašo punktams.

4) Siekiant išvengti skirtingo interpretavimo taikant Aprašo nuostatas siūlome suvienodinti jame vartojamas sąvokas, pvz., tokias kaip, „veiksmo plėtotojai“ ir „veiksmų plėtotojai“ ir kitas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kai kurios Apraše vartojamos sąvokos yra neapibrėžtos, pvz., „smulkiojo ir vidutinio verslo subjektas“, „viešojo sektoriaus institucija“ ir nenurodyta, kur jos apibrėžtos arba neaišku, *kokios* įmonės, pirkimai ir kita turima omenyje, taip pat vartojamos vertinamojo pobūdžio sąvokos, pvz., tokios kaip „nederamas pranašumas“, „iš esmės pakeisti“, todėl turėtų būti atskleistas jų turinys.

5) Projekto 11 punkte keičiamo Aprašo pildomame 10¹ punkte nurodyta, kad atitinkami veiksmai gali būti įgyvendinami pagal administruojančiosios institucijos nustatytą ir su DNR plano koordinatoriumi suderintą metodiką, taikant atrankos būdą, tačiau nenustatyta, *kaip* (koku kitu būdu) dar gali būti atliekami šie veiksmai. Taip pat šiame punkte tikslintina nuoroda – vietoj Aprašo 10.3.1-10.3.4 papunkčių nurodytinas Aprašo 10.3 papunktis.

6) Projekto 13 punkte keičiamo aprašo 16 punkte siūlomas terminas ne tik nepagrįstas (nenurodyta, kodėl jis keičiamas), bet ir neapibrėžtas, nes siejamas su atitinkamo Investicijų komiteto pakomitečio posėdžio diena, tačiau Apraše nenustatyta, kada vyksta šie pakomitečio posėdžiai. Analogiška pastaba taikytina ir Projekto 15 punkte pildomo Aprašo 20¹ punktui, kuriame nenustatyta, ne tik nuo ko skaičiuojamas 5 dienų terminas, bet ir per kokius terminus Investicijų komitetas turi pritarti(nepritarti) veiksmo įgyvendinimo koncepcijai.

7) Projekto 14 punkte keičiamo Aprašo 17 punktas, Projekto 17 punkte keičiamo Aprašo 26 punktas, Aprašo 3, 7 priedų ir kitos nuostatos, kuriose duotos nuorodos į žemesnės galios teisės aktus, neatitinka Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 13 punkto.

8) Atsižvelgdami į Rekomendacijų 15.3 papunktį, siūlome Projekto 16 punkte keičiamame Aprašo 23 punkte įsivesti nurodytų taisyklių trumpinį, kurį vartoti papildomai keičiant Aprašo 25 punktą.

9) Aprašo III skyriaus antrasis skirsnis vadinasi „lėšų planavimas, išmokėjimai, pirkimai“, todėl Projekto 19 punkte pildomo Aprašo 31¹ ir 31² punktai, kuriuose siūloma nustatyti investicijų tęstinumą, nepatenka į šio skirsnio reguliavimo dalyką. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ir kai kurie Aprašo skirsnių pavadinimai neatitinka juose dėstomų nuostatų (pvz., Aprašo II skyriaus penktasis ir šeštasis skirsniai).

10) Siūlome Projekte keičiamus Aprašo priedus kiek įmanoma sunumeruoti (Rekomendacijų 24 punktas).

11) Siūlome tikslinti prieduose duodamas nuorodas į Aprašą (pvz., Aprašo 3 priede).

12) Projekte nauja redakcija dėstomo Aprašo 3 priede vietoj „Europos Sąjungos valstybių“ vartotinas „Europos Sąjungos valstybių *narių*“ pavadinimas ir atsisakytina „ES“

trumpinio įsivedimo, nes jis šiame priede nevartojamas. Taip pat tikslintinas trumpinių vartojimas ir kituose Aprašo prieduose (pvz., 7 priede).

13) Projekto lyginamasis variantas parengtas nesilaikant Rekomendacijų 113 punkto reikalavimų (Projekte nauja redakcija dėstomuose Aprašo prieduose daromi pakeitimai turi būti paryškunami, o siūlomi išbraukti žodžiai perbraukiami plona linija).

Teisės grupės patarėja

Aida Gritienė

Aida Gritienė, tel. 870663839, el. p. aida.gritiene@lrv.lt